

BÀI PHÁT BIỂU KẾT LUẬN CỦA ĐỒNG CHÍ TRẦN VIỆT TRƯỜNG, CHỦ TỊCH UBND THÀNH PHỐ CẦN THƠ

Kính thưa:

- Đồng chí Hoàng Minh, thứ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ;
- Các đồng chí Lãnh đạo Ủy ban nhân dân TPHCM và 13 tỉnh, thành đồng bằng sông Cửu Long;
- Đại diện Lãnh đạo các tổ chức quốc tế;
- Toàn thể quý vị đại biểu, các vị khách quý

Như các bạn đã biết, Mekong Connect ban đầu ra đời từ sáng kiến của Mạng lưới liên kết cấp vùng ABCD Mekong (từ 4 địa phương: An Giang – Bến Tre – Cần Thơ – Đồng Tháp) đến năm nay, mạng lưới này đã liên kết đến 14 địa phương. Điều đặc biệt, TP.HCM chính thức tham gia đăng cai tổ chức Mekong Connect sau 8 kỳ luân phiên tổ chức tại các địa phương. Điều đó cho thấy rằng, liên kết là triết lý đối với bất kỳ mỗi địa phương hay mỗi doanh nghiệp nào.

Mekong Connect 2023 có chủ đề **“Kết nối chuỗi cung ứng và chuỗi giá trị giữa vùng kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh và Đồng bằng sông Cửu Long hướng tới nền kinh tế xanh và bền vững”**, với sự chủ trì của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và Bộ Khoa học và Công nghệ đã đạt được những mục tiêu đã đề ra.

Diễn đàn Mekong Connect năm 2023 được tổ chức tại Thành phố Hồ Chí Minh trong bối cảnh có nhiều ý nghĩa quan trọng đối với Thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh ĐBSCL. Đây cũng là thời điểm mà Thủ tướng Chính phủ vừa thành lập Hội đồng điều phối vùng ĐBSCL theo Quyết định số 974/QĐ- TTG ngày 19/8/2023 nhằm đổi mới cơ chế điều phối vùng, thúc đẩy phát triển bền vững vùng ĐBSCL thích ứng biến đổi khí hậu. Bên cạnh đó, Quốc hội cũng đã ban hành Nghị quyết 98 về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Thành phố Hồ Chí Minh; và Nghị quyết 45 về thí điểm một số cơ chế chính sách đặc thù phát triển thành phố Cần Thơ. Mục tiêu xác định động năng, động lực và tính nhất quán trong việc huy động mọi nguồn lực để hành động vì sự phát triển bền vững cho thấy vấn đề tổng thể cần có những giải pháp thích ứng và dài hạn.

Kính thưa quý vị đại biểu, các vị khách quý,

Tại Phiên toàn thể của Diễn đàn này, chúng tôi đánh giá rất cao về quy mô, công tác tổ chức, nội dung chọn lọc, chất lượng của Diễn đàn Mekong Connect 2023 đạt hiệu quả và thành công tốt đẹp. Chúng ta mong muốn rằng, sau khi kết thúc Diễn đàn, các nhóm liên kết, cụm liên kết, vùng liên kết, đặc biệt là Mạng lưới liên kết ĐBSCL - TP Hồ Chí Minh cùng thống nhất ký kết **“Chương trình phối hợp thúc đẩy nền kinh tế xanh phát triển bền vững”**, nhằm phát huy thế mạnh tổng thể trên cơ sở của từng địa phương, cùng chia sẻ, hợp tác, liên kết cùng phát triển. Điều đó đòi hỏi, các bên liên quan triển khai hành động đồng bộ ngay sau khi Diễn đàn Mekong Connect 2023 kết thúc.

Diễn đàn Mekong Connect đã trải qua 04 phiên thảo luận vào chiều hôm qua, bàn về 04 chủ đề lớn; đồng thời hoạt động triển lãm cũng đã trình diễn – minh chứng những sáng kiến, giải pháp, mô hình kinh doanh, sản phẩm mới theo các hướng kinh tế xanh, bao gồm: mô hình kinh tế tuần hoàn, mô hình thích ứng khí hậu, chuyển đổi theo hướng ứng dụng và tối ưu hóa công nghệ số, các sản phẩm thân thiện môi trường và tốt cho sức khỏe, hệ thống sản xuất đạt chuẩn quốc tế về phát triển bền vững, không chỉ nhấn mạnh công nghệ tiết kiệm năng lượng, sử dụng hợp lý tài nguyên, vùng nguyên liệu đạt tiêu chuẩn xuất khẩu mà các giải pháp còn mở ra nhiều hướng đi từ nguồn năng lượng thay thế, ngành công nghiệp tái chế, tái sử dụng...

Về mặt tổ chức, diễn đàn Mekong Connect đã tiến hành các cuộc thảo luận được chuẩn bị chu đáo, công phu được các doanh nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh ĐBSCL, các nhà khoa học và doanh nhân tham gia đông đảo và đóng góp ý kiến thẳng thắn và thực chất.

4 phiên thảo luận với 8 đề tài đã được lãnh đạo TPHCM cùng lãnh đạo các tỉnh đồng bằng phân công cho cán bộ phụ trách các Sở ngành chủ trì, cùng với sự công tác của Trung tâm hợp tác quốc tế của Bộ Nông nghiệp Phát triển Nông thôn, Ban điều phối năm nay đã mời được đại diện chính thức của Liên minh châu Âu, các tổ chức quốc tế bảo vệ môi trường và hỗ trợ kinh tế ĐBSCL, các trường đại học, các quỹ đầu tư và các tổ chức về tiêu chuẩn quốc tế tham gia thảo luận cùng với đại diện các doanh nghiệp dẫn đầu, có uy tín của TP và đồng bằng.

Các ý kiến trình bày rõ bức tranh thực trạng tình hình, cùng đưa ra các kiến nghị, giải pháp khá công phu và thiết thực.

Với 4 chủ đề đề cập các nội dung sau:

- Doanh nghiệp Việt Nam và xu hướng tái chế hướng tới phát triển bền vững
- Các giải pháp thúc đẩy hình thành thị trường tín chỉ carbon tại Việt Nam
- Các giải pháp mở rộng thị trường cho sản phẩm Việt Nam trong bức tranh kinh tế thế giới 2024
- Thúc đẩy xây dựng xu hướng tiêu dùng xanh từ phía các nhà truyền thông đa phương tiện, các nhà bán lẻ và các nhà quản lý chính sách.

Cần nói thêm là trước đó, thành phố Cần Thơ và cộng đồng DN, VCCI ĐBSCL, các Hiệp Hội doanh nghiệp các tỉnh ĐBSCL đã cùng Ban điều phối Mekong Connect tổ chức các hội thảo “tiền Mekong Connect” nêu ra nhiều vấn đề cần giải quyết tại Mekong Connect lần này. Năm nay, Ban điều phối đã áp dụng trí tuệ nhân tạo để phát triển hệ thống dữ liệu về các nhu cầu của doanh nghiệp cả nước với đồng bằng và tại các phiên thảo luận, các chuyên gia đã đưa ra giải pháp để các cơ quan chức năng hỗ trợ doanh nghiệp, các chủ thể OCOP, các start-up tại các địa phương dễ tiếp cận.

Với tinh thần xây dựng, cởi mở, chúng ta tin rằng hệ thống các giải pháp được gọi mở tại Diễn đàn Mekong Connect 2023 sẽ mang tính động lực, tính khả thi cao khi triển khai đồng bộ vào thực tiễn. Các địa phương sẽ phát huy sáng kiến trong việc phát triển kinh tế xanh, phù hợp chủ trương, định hướng phát triển của TPHCM cũng như các tỉnh ĐBSCL, hiện thực hóa một cách sinh động tinh thần Nghị quyết số 120/NQ-CP của Chính phủ trong phát triển bền vững vùng ĐBSCL thích ứng Biến đổi khí

hậu và Quyết định số 974/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc thành lập Hội đồng điều phối vùng ĐBSCL

Trong bối cảnh mỗi liên kết và kết nối trở thành yếu tố cực kỳ quan trọng, giữa Thành phố Hồ Chí Minh và Đồng bằng sông Cửu Long, diễn đàn nhân mạnh vào sự cần thiết của hành động hợp tác, đổi mới, sáng tạo để nâng cao chuỗi giá trị trong những lĩnh vực mà hai vùng kinh tế này tương tác.

Tôi hi vọng Diễn đàn Mekong Connect năm 2024 tiếp tục thúc đẩy liên kết, phát huy thế mạnh của từng địa phương, là cầu nối giữa khu vực công và khu vực tư, giữa các chuyên gia, nhà khoa học và chính quyền, giữa các doanh nghiệp với doanh nghiệp, doanh nghiệp với chiến lược phát triển, chính sách đặc thù và nguồn lực năng động ở từng địa phương.

Đồng thời, tôi đề nghị Ban điều phối hãy hệ thống lại và công bố đầy đủ những hoạt động, những nội dung nghiên cứu trên trang web chính thức được duy trì trong 8 năm qua của Mekong Connect là [www/mekongconnect.vn](http://www.mekongconnect.vn) và trên các phương tiện thông tin đại chúng.

Bên cạnh đó, Ban điều phối cần chọn lựa địa phương đăng cai Mekong Connect 2024, xây dựng kế hoạch triển khai phối hợp giữa Ban điều phối, Trung tâm Nghiên cứu kinh doanh và hỗ trợ doanh nghiệp (Trung tâm BSA) và 14 địa phương trong tháng 12 năm 2023 để các địa phương chủ động lập kế hoạch tiếp theo.

Mặt khác, Ban điều phối sẽ cập nhật thông tin phê duyệt qui hoạch tích hợp của TPHCM và 13 tỉnh ĐBSCL, trở thành một trong những kênh thông tin quan trọng giúp Hội đồng Liên kết vùng, các Bộ ngành liên quan, các thành viên tham gia Diễn đàn và các nguồn lực tiềm năng đã – đang và sẽ tham gia hành động vì mục tiêu phát triển nền kinh tế xanh – giải pháp thích ứng và giảm nhẹ tổn thương do Biến đổi khí hậu - nhằm thúc đẩy việc hợp tác phát triển theo hướng bền vững.

Mặc dù tiềm năng của ĐBSCL và TPHCM rất lớn nhưng việc phát triển kinh tế xanh và kinh tế tuần hoàn vẫn còn mới mẻ với các địa phương, đòi hỏi sự kiên trì nỗ lực giữa 14 địa phương với các Bộ ngành Trung ương. Do vậy tôi xin đề xuất 6 định hướng như sau:

1) Sau khi xác định các mục tiêu trọng điểm, có tính dẫn dắt- cần thúc đẩy hoạt động tổng lực trong việc nghiên cứu chính sách, pháp lý, kinh nghiệm Quốc tế và trong nước nhằm nâng cao hiệu quả ứng dụng kinh tế tuần hoàn, kinh tế tái tạo, kinh tế trải nghiệm... Từ đó, có cách tiếp cận hài hòa các chương trình và dự án ưu tiên phát huy tính đa dạng, chuyên nghiệp, sáng tạo đúng tinh thần, nội dung qui hoạch tích hợp được Thủ Tướng phê duyệt, tối ưu hóa phương thức hợp tác Công – Tư, trợ giúp quốc tế- gia tăng cầu nối đầu tư.

2) Cần kịp thời đúc kết kinh nghiệm Quốc tế và trong nước nhằm tăng giá trị và sản phẩm đổi mới mô hình sản xuất- kinh doanh gắn kết sự chuyển động và xu hướng thị trường, kích hoạt tinh thần chủ động, sáng tạo từ các mô hình kinh tế tuần hoàn, kinh tế tái chế- tái tạo, trải nghiệm gắn bối cảnh địa phương, nội vùng, liên vùng trên cơ sở đối chiếu các tiêu chí đã được xác lập và kịp thời chuyển đổi theo sự chuyển

động toàn cầu; coi trọng các giá trị và sắc thái địa phương, vùng và triển vọng liên kết nguồn lực trong nước và quốc tế vì sự phát triển bền vững của ĐBSCL thích ứng biến đổi khí hậu và cả những thay đổi Địa - kinh tế trong khu vực.

3) Từ cách tiếp cận kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn của từng địa phương, cần tăng cường các hoạt động liên kết, cọ sát và đối chiếu, chia sẻ kiến thức thị trường và hợp tác thay cho cạnh tranh bằng mọi giá; trong đó hết sức chú ý các tiêu chuẩn và sự thay đổi trong xu hướng tiêu dùng, kêu gọi hành động vì hình ảnh ĐBSCL và thương hiệu quốc gia chất lượng. Từ đó đề xuất các cơ chế, chính sách phát triển các ngành, lĩnh vực của vùng, ưu tiên các hoạt động liên kết chuỗi, liên ngành, kịp thời lấp đầy những khiếm khuyết khi chuyển đổi từ sản xuất nông nghiệp sang tư duy kinh tế xanh, khắc phục những điểm yếu từ sản xuất, logistics đơn lẻ sang đầu tư hỗn hợp tạo lực đẩy trên thị trường.

4) Khuyến khích doanh nghiệp, nhất là khu vực tư nhân đầu tư mạnh mẽ, sáng tạo nhằm phát huy giá trị tài nguyên, coi trọng các ý tưởng tạo việc làm theo hướng thuận thiên; dựa vào tự nhiên để phát triển ngày càng nhiều mô hình kinh tế tuần hoàn, đề cao tinh thần trách nhiệm xã hội trong doanh nhân, thương nhân, phát huy hình mẫu văn hóa kinh thương ở từng địa phương với bên ngoài.

5) Rà soát các kết quả đầu ra, tận dụng các nguồn lực từ các nhà nghiên cứu, các doanh nhân tiên phong thành đạt, các phân tích gia, các nhà nghiên cứu kinh tế môi trường, kinh tế - khí hậu, các nhà nghiên cứu chiến lược, xây dựng dữ liệu vùng nguyên liệu dùng chung và các thị trường tiêu thụ nông sản để tiếp tục – vừa xây dựng nhóm tư vấn chiến lược vừa phát triển các dự án ưu tiên, cụ thể - sinh động hóa thực tế phát triển kinh tế tuần hoàn trong từng lĩnh vực khác nhau của từng tỉnh theo quy hoạch.

6) Xây dựng khung chương trình hợp tác giữa TPHCM và 13 tỉnh, thành phố vùng ĐBSCL thích ứng Biến đổi khí hậu, liên kết phát triển hạ tầng xanh, tăng cường ứng dụng khoa học công nghệ, đào tạo nguồn nhân lực phát triển kinh tế xanh, xúc tiến - quảng bá thương mại sản phẩm và lĩnh vực liên quan Kinh tế xanh trên quy mô toàn vùng và liên vùng là cách nâng cao năng lực Sở/Ngành, hình thành các cơ chế và chính sách phát triển công nghệ thích ứng giữa các địa phương trong vùng và liên vùng.

Tiếp cận sở ngành và biến nơi đây thành trực tư vấn chính sách là yêu cầu cấp bách. Trong đó, xây dựng mục tiêu định hướng - tập trung giảm thiểu chất thải, khí thải, tái sử dụng, tái chế chất thải, tận dụng mọi nguồn tài nguyên phát triển kinh tế xét cả khía cạnh sản xuất và tiêu dùng. TPHCM đóng vai trò quan trọng trong trực

xoay này trong việc liên kết Đông – Tây. Điều đó thực sự có ý nghĩa trong việc giải quyết hài hòa dòng di cư cơ giới.

Kính thưa quý vị đại biểu, các vị khách quý,

Mekong Connect diễn ra thực sự mang lại những kết quả mong đợi, những cuộc kết nối thực chất tại Mekong Connect có ý nghĩa rất lớn trong việc kết nối nguồn lực, phát huy những cầu nối đầu tư, khuyến khích hợp tác Công – Tư tạo tác động kinh tế- xã hội - văn hóa trong quá trình hội nhập.

Xin trân trọng cảm ơn Lãnh đạo Ủy ban nhân dân thành phố Hồ Chí Minh, Bà Vũ Kim Hạnh, Giám đốc Trung tâm BSA cùng Ban điều phối đã tổ chức Diễn đàn này rất công phu. Xin cảm ơn các cơ quan Báo đài trung ương và địa phương đã hỗ trợ truyền thông cho Diễn đàn.

Một lần nữa, cho phép Tôi thay mặt Ủy ban nhân dân Thành phố Cần Thơ, xin kính chúc các đồng chí, quý vị đại biểu mạnh khỏe và thành công. Hẹn gặp lại Diễn đàn Mekong Connect 2024.

Xin cảm ơn và trân trọng kính chào./.